

teoretisk og praktisk set maa kaldes ganske ubillig, naar der er en anden Beskatningspost af 800 Kr. under den, og naar ikke engang det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds i Teorien kan finde nogen som helst Grund til at de, som overhovedet svare Skat, ikke skulle have Del i Valgretten? Jeg ved derfor ikke, hvorledes man skulde kunne opretholde en saadan Census som den paa 1,000 Kr., naar det ikke skulde være, fordi man siger: Jeg vil. Forholdet er et lignende med Hensyn til Kvinderne. Jeg indrømmer, at det er et stort Fremskridt, noget nyt og godt og noget, jeg hilser med Glæde, at vi have faaet Kvinderne med ind i dette Lovforslag. Men saa staa jeg igen akkurat som før ved det Spørgsmaal: Hvad er Princippet, som ligger til Grund for at udelukke nogle Kvinder og gøre dem til Mindrekvinder, fordi de have indladt sig i lovligt Ægteskab? I Ægteskabet kan der jo være Formuefællesskab, og der kan være Særeje. Kvinden kan være personlig myndig, men ikke have nogen Formue at være myndig over, hun kan være personlig myndig, men ikke svare Skat, men ogsaa personlig myndig og svare Skat, og hvorfor skulle da disse gifte Kvinder, der altsaa ere Skatteborgere, udelukkes fra at have Indflydelse paa de kommunale Anliggender, udelukkes fra Valgret og Valgbarhed, naar man giver hendes Medsøstre den, for saa vidt de ere ugifte, Enker, fraseparede eller fraskilte? Jeg kan ikke se Princippet deri, og heller ikke tror jeg, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds vil være i Stand til i Teorien at finde noget saadant; noget praktisk Formaal vil vel sagtens ingen af os kunne finde. Thi det, at man ikke bør give et Ægtepar dobbelt Stemmeret, er noget, der, om jeg saa maa sige, gælde til Vandsbæk; thi der staa jo intetsteds skrevet, at Kvinden skal være Manden undergivet med Hensyn til Stemmeafgivning, og der er jo intet til Hinder for, at Manden stemmer til den ene Side og Kvinden til den anden, ligesom f. Eks. to Kompagnoner kunne stemme hver til sin Side. Endelig er det blevet anført, at naar vi indføre dette Vælgerkorps af enligtstillede Kvinder, vil der tilføjes en 5—6,000 ny Stemmer, og det er blevet gjort gældende — og det er vist ganske rigtigt og kan oplyses statistisk — at den konservative Sag vil faa en god Støtte gennem de Kvinder, som ere tagne med i Landstingets Forslag, medens de gifte Kvinder, som ere udelukkede, kun udgøre et ganske ringe Antal. Der er

ikke nogen Tvivl om, at de gifte Kvinder, som man har udelukket, kunde man for den konservative Sags Skyld akkurat lige saa godt have taget med som de ugifte, og naar Antallet af dem er saa ringe, synes jeg, at det er et Motiv til ikke at lade de gifte Kvinder ude. Der er gjort gældende fra den højtærede Ministers Side, at Valgreglerne burde være ens for hele Landet; derfor kunde man ikke komme til disse Reformers hverken med Hensyn til Skattecensus eller med Hensyn til Kvindernes Valgret. Maa jeg da spørge, om Højre ikke allerede har gjort en Del Indrømmelser ved at give en Del Kvinder Stemmeret, medens Kvinderne rundt om paa Landet ikke have Stemmeret? Endvidere have vi jo endnu det Forhld, at i Provinsbyerne er Stemmeretten delt mellem de højstbeskattede og de lavtbeskattede, medens vi her stemme allesammen, for saa vidt vi have Valgret efter Census af 1,000 Kr. Kort sagt: Interesserne ere ikke beskyttede lige, hverken som Loven nu er, eller som Landstinget har affattet Lovforslaget; jeg kan da ikke se, at der virkelig er nogen principiel Grund til at fastholde Lovforslaget i den Skikkelse, Landstinget har givet det. Jeg finder ikke nogen Anledning til at komme nærmere ind paa de Ændringer, der ere indførte i Loven; der er jo adskillige af dem, som vi nok kunne forhandle om, det er ganske sikkert, og at mange af disse Ændringer ikke ville true Lovens Skæbne, er lige saa sikkert. Men det, at man vil udelukke en Del hæderlige gifte Kvinder og udelukke de 800 Kr.s Skatteborgere, er Ting af en saadan Vigtighed, at det i allerhøjeste Grad maa siges at true Lovens Skæbne.

Wagner: Jeg maa udtale min Glæde over, at den sidste ærede Talers (Alf. Christensen) Skuffelse nu delvis har forvandlet sig til Glæde; han indrømmer nu, at det har været glædeligt at se, at Landstinget denne Gang har skiftet Standpunkt og er gaaet saa langt, som det er gaaet ved at give Kvinderne Valgret endog i betydeligt Omfang. Naar det ærede Medlem var vred over, at Valgbarheden og Valgretten ikke var tilstaaet i tilbørlig Omfang, og tildels vendte denne Vrede imod mig, maa jeg bede mig forskaanet derfor og henstille til det ærede Medlem at behandle sin allierede med mere Skaansomhed. Sagen er nemlig den, at paa *det* Punkt ere vi ganske enige; mit Navn staa lige saa vel som det ærede Medlems Navn under Betænkningen fra i Fjor. Vi smeltede